

Obieg wody w przyrodzie Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Zmiany klimatu Ziemi	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność -	Kod zajęć 07ZKZS.11KP.05121.23
Jednostka organizacyjna Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe podstawowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki	
Koordynator zajęć	Dariusz Wrzesiński
Prowadzący zajęcia	Dariusz Wrzesiński, Jakub Małecki, Krzysztof Dragon, Robert Jagodziński, Marcin Siepak
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 45, Egzamin • Ćwiczenia w salach komputerowych: 45, Zaliczenie z oceną
	Liczba punktów ECTS 6

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studenta z obiegiem wody na tle i w powiązaniu z różnymi elementami środowiska geograficznego.
C2	Zapoznanie studenta z historią hydrologii jako dyscypliny naukowej, krążenia wody w przyrodzie, charakterystyką elementów hydrosfery- rzeki, jeziora, wody podziemne oraz najważniejszymi problemami z zakresu oceanologii.
C3	Wykształcenie zdolności analizy zjawisk hydrologicznych i wyników pomiarów hydrometrycznych.

Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu geografii fizycznej.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna specyfikę hydrologii, jej genezę i rozwój, a także zna jej strukturę wewnętrzną, przedmiot i metody badań, oraz zna miejsce hydrologii w systemie nauk i jej powiązania z innymi naukami.	ZKZ_K1_W01, ZKZ_K1_W11	Egzamin pisemny
W2	zna procesy i zjawiska zachodzące w obrębie podsystemów środowiska geograficznego oraz ma wiedzę niezbędną do ich zrozumienia z zakresu innych nauk pomocniczych (w tym fizyki, chemii, astronomii, ekonomii i socjologii)	ZKZ_K1_W02, ZKZ_K1_W11	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Raport
W3	zna procesy obiegu wody w przyrodzie i zna elementy bilansu wodnego w powiązaniu z warunkami geologicznymi, rzeźbą terenu, klimatem i szatą roślinną, a także w aspekcie działalności człowieka w kontekście deficytu wody i zagrożenia powodziowego	ZKZ_K1_W02, ZKZ_K1_W06, ZKZ_K1_W11	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Raport
Umiejętności - Student/ka:			
U1	wybiera i stosuje różnorodne metody pozyskiwania, gromadzenia, analizy i prezentacji danych dotyczących środowiska geograficznego.	ZKZ_K1_U02, ZKZ_K1_U03, ZKZ_K1_U04, ZKZ_K1_U06	Kolokwium pisemne, Raport
U2	analizuje mapy i inne opracowania graficzne oraz wykorzystywać pozyskane informacje do wykonania prezentacji wizualnych.	ZKZ_K1_U02, ZKZ_K1_U04, ZKZ_K1_U07, ZKZ_K1_U13	Kolokwium pisemne, Raport

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Znaczenie wody dla istnienia i rozwoju życia na Ziemi oraz procesów kształtujących rzeźbę jej powierzchni, przedmiot badań i stosowane metody pomiarów.	W1, U1	Wykład, Ćwiczenia w salach komputerowych
2.	Hydrosfera, jej zasięg i elementy oraz granice, ilościowa charakterystyka hydrosfery i jej składowych. Geneza wody, historia poznania i rozmieszczenia wód powierzchniowych.	W1	Wykład
3.	Krążenie wody w przyrodzie, strefowe zależności, piętrowość, długookresowe fluktuacje obiegu wody, pionowa wymiana wody w atmosferze, retencja i jej rodzaje, własności fizyczne i chemiczne wód.	W2, W3	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
4.	Pomiary hydrometryczne, stany i przepływy wody, krzywa przepływu, miary odpływu. Reżim hydrologiczny i jego klasyfikacje.	W3, U2	Wykład, Ćwiczenia w salach komputerowych
5.	Bilanse wodne zlewni, rodzaje bilansów, metody wyznaczani poszczególnych elementów bilansu wodnego.	W2, W3, U2	Wykład, Ćwiczenia w salach komputerowych
6.	Typy genetyczne, termiczne i troficzne jezior. Budowa misy jeziornej. Zasilanie i bilans jezior. Ruchy wód jeziornych.	W3, U2	Wykład, Ćwiczenia w salach komputerowych
7.	Typy genetyczne i rodzaje wód podziemnych, wpływ wód podziemnych. Mapy hydrogeologiczne.	W2, W3, U2	Wykład, Ćwiczenia w salach komputerowych
8.	Rozwój oceanografii jako nauki, woda morska i jej właściwości, ruchy wody morskiej, podział wszechoceanu.	W3	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień
Ćwiczenia w salach komputerowych	Metoda ćwiczeniowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Na końcową ocenę składa się wynik uzyskany na egzaminie pisemnym (100%). Skala ocen: 1. bardzo dobry (bdb; 5,0) – od 90% punktów, 2. dobry plus (db plus; 4,5) – od 80% punktów, 3. dobry (db; 4,0) – od 70% punktów, 4. dostateczny plus (dst plus; 3,5) – od 60% punktów, 5. dostateczny (dst; 3,0) – od 50% punktów, 6. niedostateczny (ndst; 2,0) – poniżej 50% punktów
Ćwiczenia w salach komputerowych	Na końcową ocenę składa się wynik uzyskany na kolokwium pisemnym (50% oceny końcowej) oraz raport (50% oceny końcowej). Skala ocen: 1. bardzo dobry (bdb; 5,0) – od 90% punktów, 2. dobry plus (db plus; 4,5) – od 80% punktów, 3. dobry (db; 4,0) – od 70% punktów, 4. dostateczny plus (dst plus; 3,5) – od 60% punktów, 5. dostateczny (dst; 3,0) – od 50% punktów, 6. niedostateczny (ndst; 2,0) – poniżej 50% punktów.

Literatura

Obowiązkowa

1. Bajkiewicz- Grabowska E., Mikulski Z., 1996. Hydrologia ogólna, PWN, Warszawa.
2. Pociask- Karteczka J. (red.), 2003. Zlewnia. Właściwości i procesy. Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
3. Choiński A., 2000. Jeziora kuli ziemskiej, PWN.
4. Bajkiewicz- Grabowska E., Magnuszewski A., Mikulski Z., 1993. Przewodnik do ćwiczeń z hydrologii ogólnej. PWN, Warszawa.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	45
Ćwiczenia w salach komputerowych	45
Przygotowanie do zajęć	10
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie raportu	30
Przygotowanie do egzaminu	20
Przygotowanie do zaliczenia	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 180
Liczba punktów ECTS	ECTS 6

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ZKZ_K1_U02	Absolwent/ka potrafi w stopniu zaawansowanym pozyskiwać, przetwarzać, gromadzić i udostępniać dane o środowisku przyrodniczym
ZKZ_K1_U03	Absolwent/ka potrafi stosować metody analizy danych
ZKZ_K1_U04	Absolwent/ka potrafi przeprowadzić badania terenowe oraz laboratoryjne elementów środowiska przyrodniczego, a także interpretację uzyskanych wyników
ZKZ_K1_U06	Absolwent/ka potrafi pracować w zespole oraz organizować pracę sobie i innym członkom grupy
ZKZ_K1_U07	Absolwent/ka potrafi odróżniać dane środowiskowe od ich interpretacji
ZKZ_K1_U13	Absolwent/ka potrafi dokonywać syntezy zróżnicowanych danych i je interpretować
ZKZ_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie specyfikę, przedmiot i metody badań oraz kluczowe pojęcia z zakresu nauk o Ziemi
ZKZ_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym procesy i zjawiska geologiczne, hydrologiczne i klimatyczne zachodzące w środowisku przyrodniczym, ich przyczyny, mechanizmy i skutki oraz związane z nimi zagrożenia
ZKZ_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie znaczenie obserwacji terenowych dla interpretacji procesów geologicznych, hydrologicznych i meteorologicznych
ZKZ_K1_W11	Absolwent/ka zna i rozumie rolę wód podziemnych i powierzchniowych w środowisku przyrodniczym oraz wpływ człowieka na ich funkcjonowanie